

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України

з питань освіти, науки та інновацій

03 травня 2023 року

Засідання веде Голова Комітету БАБАК С.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, доброго дня. Радий всіх бачити, більшість офлайн, частково онлайн. Шановні колеги, розпочинаємо засідання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій.

Сьогодні в порядку денному 11 питань.

Перше. Щодо інтеграції України до Європейського Союзу у сферах освіти і науки: стан і проблеми.

Друге. Про проект Закону про внесення змін до Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу" щодо звільнення з військової служби наукових і науково-педагогічних працівників.

Третє. Про проект Постанови про схвалення пропозицій щодо застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів.

Четверте. Про проект Закону про внесення змін до статті 30 Закону України "Про забезпечення функціонування української мови як державної" щодо підвищення комфортності обслуговування населення.

П'яте. Про проект Закону про подолання туберкульозу в Україні.

Шосте. Про проект Закону про внесення змін до Закону України "Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування" щодо врегулювання деяких питань здійснення державного забезпечення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування при закінченні навчальних закладів".

Сьоме. Про проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо надання статусу дитина війни та пільг дітям, які проживали в районах проведення воєнних (бойових) дій у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації або на лінії розмежування.

Восьме. Про проект Закону про основи соціальної захищеності дітей, які постраждали внаслідок повномасштабної збройної агресії Російської Федерації проти України.

Дев'яте. Про проект Закону про внесення змін до статей 89, 90 Бюджетного кодексу України щодо розміщення регіонального замовлення на підготовку фахових молодших бакалаврів у закладах професійної (професійно-технічної) освіти.

Десяте. Про проект Постанови Верховної Ради України "Про деякі питання реалізації у 2023 році Постанови Верховної Ради України "Про Премію Верховної Ради України найкращим учасникам зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти".

Одинадцять. Різне.

Шановні колеги, чи є зауваження, доповнення, пропозиції до порядку денного? Якщо ні, то прошу затвердити і проголосувати. Хто за?

ПАВЛЕНКО Р.М. Павленко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бачу, бачу. Володимир Воронов.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Одноголосно. Рішення прийнято.

Отже, переходимо до першого питання порядку денного.

КИРИЛЕНКО І.Г. Сергію Віталійовичу, можна одне слово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, Іване Григоровичу.

КИРИЛЕНКО І.Г. Сергію Віталійовичу, ми зараз на посадці. Ми на Парламентській асамблеї Чорноморського співробітництва. Я подивився порядок денний, підтримую всі рішення комітету. Зарахуйте мої голоси, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іване Григоровичу. Успішної вам поїздки і успіхів у відстоюванні інтересів нашої країни. Щиро дякую.

КИРИЛЕНКО І.Н. Тільки так. Їдемо для того, щоб рашистам дати по зубах.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іване Григоровичу.

КИРИЛЕНКО І.Г. Дякую і вам. Гарного комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую щиро.

Отже, переходимо до першого питання. Щодо інтеграції України до Європейського Союзу у сферах освіти і науки: стан і проблеми.

Доповідачами є Євген Володимирович Кудрявець – заступник Міністра освіти і науки, Шитікова Світлана Петрівна – координаторка проекту "Національний Еразмус+ офіс в Україні". І співдоповідачем є Роман Павлович Грищук – голова підкомітету. Отже, колеги, почнемо з Євгена Володимировича.

Євгене Володимировичу, будь ласка, вам слово. І, до речі, вітаємо вас на вашому першому засіданні комітету.

КУДРЯВЕЦЬ Є.В. Дякую всім. Вітаю, колеги. Зі свого боку в першу чергу дякую за можливість обговорити питання європейської інтеграції на засіданні комітету.

В першу чергу в питаннях інтеграції до Європейського Союзу в сферах освіти і науки війна, як ми знаємо, відкрила певне вікно можливостей для прискореної інтеграції України до Європейського Союзу. 28 лютого Україна подала заявку на членство у Європейському Союзі і відповідно до процедури було підготовлено опитувальник для отримання статусу кандидата на членство в Європейському Союзі, в якому є окремі два розділи, пов'язані з освітою і з наукою. 26-й розділ є розділом, пов'язаним з законодавством у сфері освіти, і 25-й розділ з законодавством у сфері науки.

З нашого боку після висновку Європейської комісії і отримання статусу кандидата на членство України Міністерство освіти і система освіти розпочали аналізувати цей висновок, а також готуватися до безпосередньо наступних етапів.

У висновку Європейської комісії на сьогоднішній день констатовано, що Україна має дуже добре розвинену систему освіти з високим рівнем охоплення грамотності, майже сто відсотків, відмічено значний обсяг фінансування освітнього сектору та високе охоплення українців вищою освітою.

Окремо документ сьогодні наголошує на необхідності посилення зв'язку між освітою і потребами ринку праці. Завдання, які сьогодні опрацьовуються і активно впроваджуються: дуальна форма здобуття освіти і буде розроблятися стратегія зміни до вищої і професійної освіти.

Висновок на сьогоднішній день визначає участь України в програмах "Горизонт Європа", "Євратом" та про успішні інструменти інтеграції практик ЄС у сфері досліджень та інновацій.

Водночас Європейська комісія відмічає тенденцію зниження видатків на фінансування наукових досліджень і розробок, що не відповідає стандартам ЄС, яке є переважно на сьогоднішній день в Україні і не перевищує пів відсотка від ВВП, і недостатнє для стійкого зростання людського капіталу.

Дуже важливо, що у висновку Європейської комісії щодо рекомендацій до виконання Україною для отримання переговорного процесу сьомий пункт включає також питання національних меншин і мови національних меншин, які будуть стояти на порядку денному в тому числі і комітету, і Міністерства освіти.

Узагальнюючи загальні рішення Європейської комісії 1 лютого 2023 року був випущений аналітичний звіт щодо заявки України на членство у Європейському Союзі.

Попередній звіт щодо стану секторальної інтеграції науки і освіти до acquis ЄС, згідно з яким сфера науки і дослідження має середній рівень підготовки, а сфера освіти і культури певний рівень підготовки до інтеграції.

На сьогоднішній день за розділом 25 "Наука і дослідження" третій, середній рівень підготовки Україна має, відповідно бере участь у програмах досліджень та інновацій ЄС і прагне до більшої інтеграції в європейський дослідницький простір, але на сьогодні національна діяльність у сфері та спроможність освоєння технологій залишаються обмеженими через недостатні фінансування, неефективні механізми виділення коштів, наприклад, відсутність конкурентних конкурсів, фрагментоване управління.

За рішенням Європейської комісії на сьогоднішній день освіта та культура мають другий, певний рівень підготовки. Україна має певний рівень підготовки щодо цілей ЄС, система освіти загалом узгоджується з цілями та політиками ЄС зокрема щодо професійної підготовки кваліфікації.

Варто зазначити, що в Європейському Союзі до сфери освіти і науки застосовується принцип відкритого методу координації. Таким чином, це є форма просто міжурядового реформування політики, яке не призводить до певних імплементацій, до обов'язкових законодавчих ініціатив і не вимагає від країн

запровадження нових або зміни до чинного законодавства. Відкритий метод координації на сьогоднішній день є основою для спільних цілей у пріоритеті визначених стратегічною рамкою європейського освітнього простору до 2030 року.

Україна і її система освіти і науки виконує на сьогоднішній день Угоду про асоціацію, що ми можемо бачити зі звіту, назвемо його так, пульсу Угоди. Водночас в процесі підготовки основному система освіти керується двома документами – це Угода про асоціацію та План заходів з виконання Угоди.

7 березня цього року за звітом Віцепрем'єра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції презентовано звіт про виконання Угоди, де є окремі розділи освіти і науки. Освіта виконана на 86 відсотків, плюс 5 відсотків у 2022 року. За розділом "наука" маємо виконання в 60 відсотків, плюс 8 відсотків від 2022 року. У 2023 році основні завдання по сфері реінтеграції виконуються, ті, що мали бути виконані на сьогоднішній день вже виконані, а в систему освіти і науки підготувала річний звіт щодо прогресу у 2022 році, подали, номінували організацію від України до виконання функції Національного офісу напряму e-Twinning, яка сьогодні буде виконуватися Національним Еразмус офісом в Україні і проведена первинна оцінка законодавства на відповідність права Європейського Союзу (acquis EC).

Важливо, що в рамках 28 тисяч документів, які сьогодні потребують первинної оцінки України для початку переговорного процесу, в розділі "Наука і дослідження" за результатами в Міністерстві освіти 115 актів. Визначені 34 акти, які потребують імплементації за головним виконавцем є Міністерство освіти лише за одним актом, він вже імплементований.

Решта актів не потребують імплементації або імплементуються іншими центральними органами виконавчої влади.

В розділі "Освіта і культура" за результатами аналізу 151 акт права ЄС потребують імплементації, 22 акти, і Міністерство освіти і науки буде визначено головним виконавцем за 15-ма актами. В процесі переговорів ми будемо, я думаю, спільно працювати над їх реалізацією, імплементацією.

На сьогоднішній день заплановані і розроблені "дорожні карти" гармонізації секторальної політики законодавства спільно з SURGE інструментом канадського

проекту, заплановано проведення стратегічних сесій для напрацювання "дорожньої карти" за методологією управління цими процесами. Проведено також діалоги з основними стейкхолдерами в сфері євроінтеграції в Україні.

Певні законопроекти потребують розроблення або затвердження, частина з євроінтеграційних законопроектів вже внесені на розгляд Верховної Ради. Сьогодні у Верховній Раді з євроінтеграційних законів є 2 – це проект Закону про освіту дорослих (№ 7039), законопроект створює належне правове регулювання освіти дорослих як складової освіти впродовж життя та проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання діяльності у сфері трансферу технологій (№ 4623), який визначає механізм здійснення закордонного патентування за кошти державного бюджету. Відповідно на сьогоднішній день це лише ці 2 документи є у Верховній Раді в складі євроінтеграційного плану.

І, підсумовуючи, можемо зазначити, що Міністерство освіти сьогодні докладає значних зусиль для виконання євроінтеграційних зобов'язань і окремо опрацьовує сьомий пункт для початку переговорного процесу, саме взаємодія з національними меншинами і мова освіти, освітніх програм в навчальному процесі. Дякую дуже.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Євгене.

Я перед тим як передати слово далі, в мене є декілька запитань, якщо можна, і коментар. Що стосується законопроекту 4623, щодо трансферу технологій. Він був поданий Кабінетом Міністрів, наскільки я пам'ятаю, і був поданий ще в 2021 році в січні. Ми його комітетом розглянули і одноголосно майже чи одноголосно, я не пам'ятаю, ми його відправили на доопрацювання. Зараз він ще знаходиться формально у нас в порядку денному. Я говорив під час робочої групи з Денисом Курбатовим, я йому дав цей номер і кажу: "Поверніться, будь ласка, до нього, подивіться чи він актуальний, чи його треба доробити. Якщо треба доробити, то ми його тоді при зміні сесій знімемо з порядку денного Верховної Ради, бо він є в порядку денному Верховної Ради, і ви його не можете відкликати як Кабінет Міністрів, поки він є в загальному порядку денному. Ми його між сесіями можемо списати з порядку денного і ви подасте новий. Або

якщо ви побачите, що його можна доопрацювати до другого читання, то давайте спільно приймати рішення. Ми можемо повернутися до цього питання ще раз комітетом, якщо нам буде потрібно".

І в мене тепер є декілька запитань. Основне з них, що стосується нашої європейської інтеграції, як ми рухаємося в напрямку Ми ж розуміємо, що Президент поставив задачу максимально швидко увійти до Європейського Союзу, відповідно й до європейського освітнього простору. Це за собою потягне гармонізацію наших навчальних програм, зокрема в середній освіті. Як ми рухаємося по цьому питанню і які кроки робляться, і до чого ми хочемо прийти і коли, і що потрібно від нас в допомогу?

КУДРЯВЕЦЬ Є.В. Тут є два аспекти в цьому питанні. Перший аспект полягає в тому, що в контексті розроблення програми стандартів нової української школи для 7-12 класів буде враховано момент євроінтеграції.

Другий момент, який теж важливо враховувати в процесі нашої інтеграції в європейський освітній простір, що враховується дуже сильно модель, за якою освіта є основою національних політик Європейського Союзу.

Тобто ми маємо певний рівень автономії і можемо мати відповідно свої підходи щодо і складу предметів, щодо їх наповнення і так далі. Тобто немає директив Європейського Союзу, які б регулювали безпосередньо наповнення освітнього процесу. Саме тому з 28 тисяч актів, які потребують імплементації в освіті, буде лише 14. А в основному "постраждає" агрокомітет – у них 14 тисяч.

Тому в даному контексті ми готуємо огляд цих 14 актів і будемо формувати вже (це за планом до 30 червня), які моменти є складними в імплементації, які можуть бути частково імplementовані, так як імплементація розпочнеться з моменту початку переговорів. Для того, щоб ми розпочали переговори, ми маємо виконати 7 пунктів. І тут взаємодія з комітетом буде на рівні роботи з статтею 7 і 5 відповідних законів по мові освіти і відсотках або "Прикінцевих положеннях" щодо відтермінування впровадження мов нацменшин. Тобто це буде питання, думаю, найближчими тижнями актуалізоване.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А ця частина не відноситься до норм, які регулюються національним законодавством?

КУДРЯВЕЦЬ Є.В. Справа в тому, що Україна ратифікувала Європейську хартію. Україна на сьогоднішній день є учасником Європейської хартії регіональних мов і мов національних меншин, де ми відповідно до Конституції, відповідно в контексті цього документу у нас є нюанс, що діюче законодавство прийняте, воно суперечить у деяких аспектах хартії, про що говорила Венеціанська комісія, вони, до речі завтра будуть тут, в Україні будуть переговори по нацменшинах.

Одне з питань – це відповідним чином сьогодні основне питання – це угорсько-румунська громада, польська громада достатньо неконцентрована, вони готові до компромісів, відповідно нам треба буде відреагувати, в першу чергу основний пункт проблеми – це старша школа, так як якщо базова школа ми можемо ще, молодша там взагалі зрозуміло, середня школа – 40 відсотків ще можна поррахувати, в контексті старшої школи ці відсотки дають певним чином певне навантаження проблеми. І сьогодні є 1 вересня, є дедлайн, коли всі школи мають перейти, імплементувати це рішення.

Важливо говорити про те, що ці школи є офіційно державними українськими школами і немає інструменту їх фінансування підтримки ... *(нерозбірливо)* які є їх мовою, тому це зобов'язання української держави. І в цьому контексті також важливо зауважити, що Україна має забезпечувати цей процес: і освітній, і підручниками і так далі, бо нам треба теж буде оцінити, ми займаємося зараз цим питанням, чи готова сьогодні система освіти, держава забезпечити перехід 1 вересня, тут навіть не питання з їх боку, чи що ми хочемо, чи готові ми з 1 вересня дати всі інструменти, щоб ці школи автоматично перейшли на нові відсотки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А якщо ні, то нам потрібно буде внести зміни в законодавство. Тому якщо можна, то краще це зробити моніторинг і аналіз оперативно, щоб ми мали певний час для того, щоб підготувати необхідні зміни.

КУДРЯВЕЦЬ Є.В. Він буде зроблений протягом наступних навіть 3-4 днів, тобто до понеділка-вівторка ми будемо знати.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. А що основна проблема в ньому? Підручники чи підготовка вчителів?

КУДРЯВЕЦЬ Є.В. Підручники, підготовка вчителів – це обидві складові, тому що в момент, коли ми переходимо з 9-го на 10-ий клас, у нас вийшло, що в законі прописано, що з 5-го по 9-ий поступово збільшення з 20 до 40 відсотків. І далі школа своїми освітніми програмами може "гратися" – де 38, а де 36, але в кінці 40. Але момент перехідного не прописаний, зробили ми, що старша школа – одразу 60 відсотків. Тобто виходить, що в 9-му було 40, предмети ті самі, а в 10-му має стає стати 60. Тобто фізика має стати одразу україномовною з 9-го в 10-ий.

Я там розумію їх запит, відчуття проблеми, навіть на персональному кейсі, коли я навчався в Одеській області до 8-го класу в російськомовній школі і потім перейшов в україномовний ліцей, і в мене був transition period з поганими оцінками, тому що я не міг термінологію, але це споріднені, схожі аудіально терміни, а тут взагалі велика різниця. Тому в них є питання, яким чином перейти з 9-го в 10-ий, з 40-а на 60. Тому тут треба і підготовка вчителів і відповідні підручники білінгвальні, яких сьогодні немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Євгене.

Колеги, ми можемо дати слово наступному доповідачу.

Тоді я запрошую Світлану Петрівну Шитікову – координаторку проекту Національний Еразмус+ офіс в Україні.

Будь ласка, вам слово, Світлано Петрівно.

ШИТІКОВА С.П. Щиро дякую за запрошення та пану Євгену Володимировичу за доповідь і співпрацю.

В продовження дозвольте звернути увагу, що програма Європейський Союз і Еразмус+ охоплює всі сфери освіти та працює в сфері молоді та спорту. Маємо визнати, що Еразмус є вагомим інструментом інтернаціоналізації освіти та драйвером освітніх реформ в контексті євроінтеграції, а під час війни набула ще більшої зацікавленості та важливості міжнародної співпраці серед закладів освіти України.

Для українських організацій, які працюють у сферах освіти, молоді та спорту, відкрито 33 конкурси, в 9-ти з яких саме заклади наші вищої освіти можуть бути заявниками і координаторами, інші організації можуть бути партнерами. Також відкрита база ресурсів професійних платформ у всіх сферах освіти та молоді, і всі результати проектів публікуються у відкритому доступі і є на порталі Європейської комісії.

Важливо зазначити, що з перших днів війни надається потужна підтримка Європейською комісією в межах програми "Еразмус+" через гранти для студентів, молоді, працівників закладів освіти, відкриття платформ з ресурсами і курсами у сферах шкільної освіти, професійної (професійно-технічної) фахової та вищої освіти, освіти дорослих і також відкриття платформ і спеціальних конкурсів та бюджетної підтримки України, зокрема це міжнародні партнерства співпраці з розвитку інновацій, альянси європейських університетів, стратегічні проекти та інші.

Можливість командам проектів реагувати на виклики, пов'язані з повномасштабним вторгненням Російської Федерації в Україну, що ішли адаптувати діяльність проектів і подолання таких проблем стало вагомим допомогою, особливо тимчасово переміщеним закладам. 34 національні агентства і Еразмус+ країн-членів програми опублікували перелік грантів та підтримку українців і співпрацю з українськими університетами, школами, закладами професійно-технічної освіти та молодіжними організаціями.

Разом з тим, щоб мати перспективи і скористатися можливостями, які відкриті та в майбутньому впроваджувати всі напрями в іншому статусі участі України в програмі "Еразмус+" як асоційованого члена програми важливо продовжувати активно нарощувати потенціал закладів всієї освіти та доопрацьовувати законодавчу базу. Зокрема важливим є доопрацювання положення про право на академічну мобільність. Важливо звернути увагу на узгодження законодавства в частині відповідності національної системи забезпечення якості професійної і професійно-технічної освіти європейським стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості професійної освіти і підготовки QA як мінімального стандарту.

Наявність такої системи для професійно-технічної освіти розширить можливості визнання національних кваліфікацій і участі в міжнародних проектах в розвитку потенціалу професійної освіти і міжнародної мобільності саме в сферах професійної освіти в межах програми "Еразмус+". Національна система забезпечення якості вищої освіти має відповідати положенням, зазначеним в останній редакції стандартів рекомендацій щодо забезпечення якості освіти в європейському просторі вищої освіти.

Ну, і варто зазначити, що низький рівень володіння іноземними мовами працівниками, студентами, учнями закладів шкільної професійної освіти обмежує участь у відкритих можливостях в межах програми "Еразмус+" в цих сферах.

Невизначеність щодо акредитації спільних освітніх програм, національних та міжнародних, обмежує можливості створення спільних освітніх програм з Європейським університетом, зокрема в межах вже відкритих конкурсів як заявників і координаторів проектів програми "Еразмус+" в сферах ... *(нерозбірливо)* спільні магістерські програми.

При фінансуванні університетів важливо враховувати показники інтернаціоналізації з метою стимулювання університетів до інновацій, що вимагається при отриманні статусу країни-члена програми "Еразмус+". Ну, і загалом вимога до інноваційної діяльності стосується всіх закладів освіти України саме в контексті набуття нового статусу участі в програмі "Еразмус+".

Завершуючи, важливо підкреслити, що у руслі розвитку європейського освітнього простору ключовими визначено три головні пріоритети Європейського Союзу і зокрема програми "Еразмус+": це інклюзія, цифрові та зелені трансформації, які потребують наразі більшої уваги з нашого боку, і їх потрібно враховувати при розвитку законодавства України. Активно працюємо над цими питаннями спільно з ключовими стейкхолдерами, бенефіціарами і командами наших закладів освіти. Дякую за співпрацю, і працюємо далі до перемоги.

Якщо є запитання, дуже прошу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Світлано.

Колеги, чи є запитання до пані Світлани? Якщо ні, то, Андрію Петровичу, додасте щось по вищій освіті як голова Національного агентства.

БУТЕНКО А.П. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Перш за все, дякую, колеги, за можливість бути сьогодні і працювати з вами. Принагідно хотів подякувати від всього Національного агентства за ту велику підтримку останніх років комітету і зокрема за прийняття Закону 8095, за що ми вам безмежно дякуємо. Це було непросто, я знаю, скільки зусиль кожен з вас приклав, тому щиро дякую від всієї нашої команди.

Стосовно євроінтеграції у сфері вищої освіти. Шановні колеги, ми цілком підтримуємо тенденцію, оскільки ви знаєте, що Національне агентство і його діяльність спрямовано саме на євроінтеграційні процеси. Вся ідеологія нашого агентства полягає в споеднанні освітнього простору, але маємо декілька технічних зауважень, які, на наш погляд, покращать рекомендації, розроблені комітетом, зокрема дозвольте, я їх швидко озвучу. Пропонуємо доповнити пункт 2.1. резолюючої частини, а саме ухвалені Законом України про внесення змін до деяких законів України про забезпечення якості вищої освіти, яке завдяки вам вчора був проголосований залом, він вже є ухвалений. Відповідно прибрати рекомендацію комітету і Верховній Раді прискорити ухвалення Закону 8095.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Він ухвалений.

БУТЕНКО А.П. Супер. Бачите, він в нашій пропозиції.

Наступна пропозиція. 7.1. Розробити рекомендації щодо підвищення рівня прозорості та доброчесності у діяльності закладів вищої освіти – Комітет пропонує покласти на Міністерство освіти і Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, є пропозиція залучити до цього Національне агентство із запобігання корупції, оскільки це також є їхніми повноваженнями. Доповнити пункт 4, а саме підпункт 4.13, доповнити рекомендації Кабінету Міністрів України наступним змістом: привести у відповідність чинному законодавству Статут Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти в зв'язку з прийнятими змінами до законодавства. Сподіваємось, що ці наші рекомендації допоможуть стати вашому рішенню ще кращим. Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрію Петровичу. Я сподіваюсь, що ми видихнемо і наступний закон про зміни в діяльність Національного агентства із

забезпечення якості вищої освіти буде трошки хоча б пізніше, дасть нам можливість передихнути, комітету. Яюсь останній нам важко дався.

Добре, колеги, тоді, з вашого дозволу, я для співдоповіді надаю слово Роману Павловичу Грищуку – голові підкомітету.

Будь ласка, Романе Павловичу, доповідайте.

ГРИЩУК Р.П. Шановні колеги, дякую всім, хто виступав.

Спробую максимально коротко. Ви знаєте, що 23 червня 2022 року ми всі сиділи в залі Верховної Ради, заносили прапор Європейського Союзу, тому що 27 країн-членів Європейського Союзу ухвалили рішення про надання нам статусу кандидата у членство в ЄС. І зараз у нас іде активна підготовка реформування всіх сфер для здобуття членства у Європейському Союзі і, знову ж таки, освіта і наука в цьому також приймають участь.

Відтак, питання європейської інтеграції у цих сферах є максимально актуальним для нашого комітету. Аналіз інформаційно-аналітичних матеріалів, які надійшли до нас, до нашого комітету, це матеріали від Кабінету Міністрів, від Міністерства освіти та науки, Міністерства закордонних справ, від Національного Еразмус+ офісу (за що ми також дуже вдячні), Національної академії наук, Національної академії правових наук, Національного агентства забезпечення якості вищої освіти (і надіслали і озвучили на комітеті (молодці!)), Наукового комітету Національної ради з питань розвитку науки і технологій, Національного фонду дослідження показує одну річ, що у нас є як досягнення, так і речі, над якими ми маємо ще попрацювати.

Основним програмним документом по євроінтеграції є Угода з асоціацією. І в рамках цієї угоди зобов'язання визначили пріоритеті у сфері науки, зокрема і освіти, зокрема інтеграція України до європейського дослідницького та інноваційного простору, активізація участі українських дослідників у наукових, науково-технічних та інноваційних програмах та ініціатива Європейського Союзу, розбудова системи забезпечення якості освіти і навчання відповідно до європейських стандартів та рекомендацій, розширення можливості академічної мобільності для учнів, здобувачів освіти, викладачів та дослідників, відкрита наука та цифрові інновації.

У 2021 році наказом МОН затверджено оновлену "дорожню карту" з інтеграцією науково-інноваційної системи України до європейського дослідного простору, про це якраз і розказували.

Згідно з порталом "Пульс Угоди" станом на січень 2023 року по напрямку "Освіта, навчання та молодь" стан виконання – 86 відсотків, за напрямком "Наука, технології та інновації, космос" менше – 60 відсотків. Тобто бачимо, де треба працювати.

Ключовим інструментом інтеграції освіти та драйвером освітніх реформ у контексті євроінтеграції є програма Європейського Союзу "Еразмус+". Україна є також активним учасником програми ЄС дослідження та інновації у попередній рамковій програмі "Горизонт 2020" – українські представники подали на конкурс подали понад 2,8 тисячі пропозицій і отримали гранти обсягом 45 мільйонів євро.

2 лютого 2023 року в Києві Президентка Європейської комісії Урсула фон дер Ляйен оголосила про рішення створити офіс програми "Горизонт Європа" в Україні – це надзвичайно важлива подія, тому що офіс "Горизонт Європа" буде створений за кошти Європейського Союзу і на базі Національного фонду дослідження для реалізації ініціатив, необхідних ухвалити нам з вами і Кабінету Міністрів низку нормативно-правових актів.

Давайте про плюси, про те, що вже вдалося зробити. Це затверджено Національний план щодо відкритої науки, є розпорядження Кабінету Міністрів. В червні 2022 року Україна отримала статус асоційованої країни в Програму ЄС досліджень, інновацій "Горизонт Європа", забезпечено участь українських організацій в Рамковій програмі Європейського Союзу "Дослідження та інновації "Горизонт Європа" та Програми досліджень та навчань європейського співтовариства з атомної енергії, Рамкової програми з досліджень та інновацій "Горизонт Європа". І також Україна стала 39-м повноправним членом Асоціації "European cooperation of science in technology", яка фінансується в межах Рамкової програми Європейського Союзу з досліджень та інновацій "Горизонт Європа".

Разом з тим я б зосередився також на проблемах нашої інтеграції системи освіти і науки. Це, як уже сказано було вище, недостатнє використання закладами вищої освіти, науковими установами можливості участі у міжнародній мобільності. Тут є декілька причин по цьому. З одного боку, є об'єктивні причини

– це війна і закриті кордони і до цього був COVID, і причини, які лежать в полі вирішення, це зокрема недостатній рівень впровадження англійської мови як мови міжнародного спілкування в українських університетах. І тут питання не тільки до університетів, до системи освіти. Ми мінімум як комітет піднімаємо це питання, в тому числі і законопроектом про державну підсумкову атестацію – там, де розширюємо перелік предметів, які необхідно складати для завершення школи, в тому числі іноземна мова.

Також до проблем відноситься невизначеність щодо акредитації спільних освітніх програм, про що вже казали, що обмежує можливості створення спільних освітніх програм з європейськими університетами, зокрема в межах програми "Еразмус+", неузгодженість освітньої статистики з освітньою статистикою Євростат. Про статистику освітню в Україні це наша біль велика – велика як комітету, як міністерства.

Відсутність базового закону про національні системи кваліфікації, низький рівень оплати праці та відсутність стимулюючих кар'єрних траєкторій в дослідницькій сфері, застаріла, недостатня дослідницька та інноваційна інфраструктура, низька ефективність державної системи управління наукою та інноваціями, ну, і також низький рівень фінансування науки. Для вирішення зазначених проблем підкомітет, який я очолюю, та Комітет з питань освіти, науки та інновацій направляє всі зусилля нашої діяльності.

Тому прошу підтримати, пане головуючий, рішення комітету. І дякую всім, хто долучився до цього питання, хто долучається до нашої роботи з інтеграції науки і освіти до європейського простору.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Романе Павловичу.

Не можу не відмітити чудову співдоповідь насправді, як і доповіді інших сьогодні по цьому питанню. Я би дуже хотів, щоб наші матеріали в принципі так і готувалися по кожному питанню, тому що справді ґрунтовно, справді про все, і про проблеми, і про те, що вже зроблено, і про те, що треба зробити. Мені дуже подобається проект рішення. Шановні колеги, перед тим як перейти до його обговорення і голосування, чи є в когось пропозиції і зауваження до нього? Він досить великий і досить конкретний, гарно підготовлений всіма стейкхолдерами.

В мене тільки є одне прохання. По-перше, пані Олено, будь ласка, давайте врахуємо пропозиції Андрія Петровича, які він озвучив до деяких пунктів. Я би зі свого боку хотів би, щоб ми звернули увагу на пункт 4.4. Я не впевнений, що потрібно подавати Закон про внесення змін до Закону України "Про пріоритетні напрямки розвитку науки і техніки", тому що вони формувались на певні 10 років. Можливо, просто треба новий закон сам по собі, новий проект закону внести на заміну, бо просто закінчується його строк дії і він автоматично припинить своє існування наприкінці року. І я би попросив в цьому пункті прибрати останню частину на підставі реалізації відповідної державної цільової програми і так далі і просто написати: згідно законодавства.

І по пункту 4.5. Це якраз те, що ми сьогодні говорили по законопроекті, згадували законопроект 4623, який в нас вже є, перефразувати, не обов'язково розробити і подати, а переглянути, можливо, актуалізувати, переглянути, передивитись актуальність знову цього законопроекту, в разі потреби подати новий або ми доопрацюємо його спільно з Міністерством освіти і науки, поки він знаходиться у Верховній Раді на розгляді нашого комітету.

Шановні колеги, якщо немає зауважень і пропозицій

_____ (не чути, без мікрофону).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чудово. Давайте ще раз зірвемо законодавство. Добре. Дякую, колеги.

Якщо немає більше зауважень і пропозицій до проекту рішення, то переходимо до голосування. Ставлю на голосування проект рішення по цьому питанню, який вам всім розданий, з рекомендаціями нам як Верховній Раді і центральним органам виконавчої влади, Кабінету Міністрів.

Шановні колеги, хто за проект рішення, прошу проголосувати.

ПАВЛЕНКО Р.М. Павленко – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Одноголосно. Дякую.

Рішення прийнято.

Переходимо до наступного питання. Пункт другий порядку денного. Про проект Закону про внесення змін до Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу" щодо звільнення з військової служби наукових і науково-педагогічних працівників (реєстр. № 8315).

Доповідачем, як і думаю, співдоповідачем є автор законопроекту народний депутат нашого комітету Грищук Роман Павлович.

Романе Павловичу, будь ласка.

ГРИЩУК Р.П. Доброго дня, шановні колеги. Законопроект, який ми зареєстрували на прохання наших науковців, це вже не перший законопроект, в який Комітет освіти вносить зміни до статті 26 Закону "Про військовий обов'язок і військову службу". Зокрема ми вже законопроектом розширювали перелік наукових, науково-педагогічних, педагогічних працівників, які не підпадають під мобілізацію. Цим законопроектом ми тих наукових, науково-педагогічних працівників, які були призвані під час воєнного стану, точніше не зважаючи на Закон про мобілізацію, вони не мали бути мобілізованими, які мобілізувалися, даємо можливість демобілізуватися.

Звичайно, є декілька зауважень від ГНЕУ, зокрема основне про те, яке, як я казав, те, що ми вносимо зміни до закону в формулюванні тому, який ще не вступив у силу, тому що Президент його не підписав, а з тим, як ми його приймали тоді на комітеті.

Не зважаючи на це, підтримують законопроект, точніше не мають зауважень Комітет з питань бюджету, Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу. Міністерство освіти і науки в межах компетенції підтримує ініціативу, запропоновану законопроектом, і пропонує абзац другий розділу викласти трошки в іншій редакції. Міністерство оборони України, на диво, підтримує зазначений законопроект із зауваженням (невеликі зауваження). Національна академія наук, звичайно, абсолютно підтримує. В кінцевому підсумку зауважу, що пропоновані у законопроекті зміни є очікуваними, виваженими і цілковито відповідають декларованій меті законопроекту та заслуговують на підтримку.

На підкомітеті ми розглянули цей законопроект і вирішили прийняти його за основу, розуміючи, що ми не основний комітет у цьому питанні, основний комітет – це все ж таки національної безпеки та розвідки, і дійсно за ними фінальне рішення по цьому законопроекті. Ну, фінальне рішення взагалі за Президентом, тому що от ми бачимо приклад того, що у нас був прийнятий і нашим комітетом і Комітетом з нацбезпеки Верховної Ради законопроект, проте він до сих пір не вступив у силу, тому тут все теж на рішення основного комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, чи є запитання до Романа Павловича?

У мене є. Романа Павловичу, от ГНЕУ, в принципі, цілком очікувано звертає увагу, що ми в цьому законопроекті говоримо лише про одну категорію осіб, не про всіх, хто відповідно до нашого законодавства або ж до наших змін, які ми пропонували головному комітету Завітневича, і вони їх приймали, пам'ятаєте, щодо відстрочки від мобілізації, є трошки більше категорій, зокрема самі педагогічні працівники.

Як ви думаєте, ну, по-перше, звісно, ми можемо це доопрацювати до другого читання, а от як ви думаєте: чи будемо, чи варто?

ГРИЦУК Р.П. Знаєте, справедливості заради, я дуже сумніваюся, що профільний комітет підтримає цей законопроект в такій редакції. Звичайно, що ми звужували спеціально з акцентом на науковців, але абсолютно логічно і зрозуміло, що якщо ми більш широку категорію наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників у тому числі педагогічних працівників закладів освіти, які також, не зважаючи на уже на дію під час їх мобілізації закону і відстрочки мобілізації мобілізувалися, що так само вони можуть бути демобілізованими. Але ми бачимо загальну політику, яка у нас по цьому ведеться, і ми розуміємо, що розширення ще наукових і на педагогічних закладів освіти тут, знову ж таки будуть питання до позашкільників, до дошкільників і до всіх інших, тому що є різні категорії.

Тому ми звужували спочатку тільки до науковців, науково-педагогічних працівників. Зрозуміло, якщо якимось чином цей закон пройде в першому читанні, то до другого, як мінімум, ми маємо подавати правки і обговорювати більш широку категорію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. У мене більше запитань немає.

Колеги, чи є у когось ще? Якщо ні, то є пропозиція підтримати рішення підкомітету. Тому ставлю на голосування проект рішення комітету: рекомендувати Верховній Раді України проект Закону (реєстр. № 8315) прийняти за основу та направити цей висновок Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки, визначеного головним з опрацювання цього законопроекту. Прошу проголосувати. Хто за?

ПАВЛЕНКО Р.М. Павленко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. За – 8.

Хто проти? Хто утримався? Немає.

Рішення прийнято. Дякую, колеги.

Переходимо до наступного питання. Пункт третій порядку денного. Про проект Постанови про схвалення пропозицій щодо застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) (реєстр. № 8377). Доповідачем, я думаю, що і співдоповідачем напевно буде Наталія Романівна Піпа – автор законопроекту, народний депутат нашого комітету, секретар комітету. Будь ласка, Наталіє Романівно.

ПППА Н.Р. Добрий день! Постанова, звичайно, не стосується напряму освіти і науки, але є важливою, власне, для національної безпеки і бюджету України, якщо будуть накладені санкції. Справа в тому, що подані щодо 4 осіб – це Віктора Медведчука, Рената Кузьміна, Тараса Козака і Андрія Деркача звернення до РНБО рекомендувати накладити санкції. В чому ситуація? 13.01.2023 було ще проголошено про дострокове припинення повноважень цих народних депутатів і накладені санкції, але якщо не зробити це за новим процесом, то кошти стягнути буде з них неможливо, зокрема коли була постанова, виявилось, ми дослідили, що все-таки щодо Медведчука є накладені вже згідно нового процесу санкції, але щодо Деркача, Козака і Кузьміна не накладені. Головним комітетом по цій постанові є Комітет оборони, відповідно від них буде залежати, як вони будуть рухати, хоча по факту, звичайно, що РНБО може без нашої Постанови Верховної Ради України це зробити, але це звернення до РНБО, щоб вони це зробили. Мені

дивно насправді, що щодо Деркача, Козака і Кузьміна це ще не зроблено, і або хтось не помітив, що це треба зробити, або тут якісь є інші моменти. Хочу сподіватися, що не "інші моменти", а просто не помітили, що це треба зробити, і це могло б поповнити бюджет України і відповідно позитивно вплинути на ситуацію з освітою і наукою, яка стосується безпосередньо нашого комітету.

Тому я прошу колег підтримати і буду далі говорити з головним комітетом і просити їх прийняти, щоб РНБО таки наклало, пройшло по повній процедурі накладення санкцій і відповідно Деркач, Козак і Кузьмін відповіли повністю в питанні коштів і санкцій. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Наталіє Романівно.

Колеги, чи є запитання до автору законопроекту? У мене є. Скажіть, будь ласка, а в постанові, часом, не передбачено куди направляться кошти від конфіскації цих активів? Дуже хотілося, щоб в освіту і науку насправді.

ППА Н.Р. Може, на майбутнє, коли будемо писати враховувати від нашого комітету і спілкуватися з головним комітетом, щоб разом запропонувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо головний комітет дасть, то можемо розділити: половина на національну безпеку, половина на освіту та науку.

ППА Н.Р. То так, ми можемо записати у висновку комітету насправді, тому в комітеті прийняти. Ми можемо Медведчука насправді виключити з цієї постанови в нашому рішенні, бо вже щодо нього проведена повна процедура, і рекомендувати, що частина коштів ... (*нерозбірливо*). Принаймні зроблена вся процедура, щоб це конфіскувати. Бо в цих інших, ми ж тоді проголосували за зміни, і в цих трьох інших ніхто зараз цей процес не запустив оновлений.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що врешті-решт головний комітет у будь-якому разі, якщо забажає, виправить це своїм рішенням. Я думаю, щоб не дублювати рішення двох комітетів, нехай це зробить головний комітет. Шановні колеги, немає зауважень, пропозицій до проекту рішення? Якщо ні, то ставлю на голосування проект рішення комітету: рекомендувати Верховній Раді України проект Постанови (реєстр. № 8377) прийняти за основу і направити цей висновок

Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки, визначеного головним з опрацювання цього Постанови Верховної Ради України. Хто за, прошу голосувати.

ПАВЛЕНКО Р.М. Павленко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Рішення прийнято одногolosно.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Пункт четвертий порядку денного. Про проект Закону про внесення змін до статті 30 Закону України "Про забезпечення функціонування української мови як державної" щодо підвищення комфортності обслуговування населення (реєстр. № 9178).

Доповідачем має бути Мазурашу Георгій Георгійович, але я бачу, що його немає з нами на зв'язку. Співдоповідачем є Олена Георгіївна Лис – голова підкомітету з питань загальної середньої, інклюзивної освіти та освіти на тимчасово окупованих територіях. Олено Георгіївно, будь ласка, вам слово.

ЛИС О.Г. Дякую. Вітаю всіх. Вчора, 2 травня, на засіданні підкомітету з питань загальної середньої, інклюзивної освіти та освіти на тимчасово окупованих територіях був розглянутий даний законопроект і висновки, які надійшли до нього. Коротко, народні депутати, які були присутні на засіданні підкомітету, прийняли рішення відхилити даний законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олено Георгіївно. Шановні колеги, чи потрібно обговорювати цю законодавчу прекрасну ініціативу? Пані Наталіє.

ППА Н.Р. Мені хочеться дуже коротко сказати, якщо є ще є колеги інші, які нас чують, я би закликала колег не подавати більше таких законопроектів і таких ідей, тому що насправді ми розуміємо ціну нашої державності, і ми маємо все робити на поширення українськомовного середовища. В Duolingo зокрема популярність української мови зростає і в світі зростає і дивно, коли народні обранці роблять законопроекти, які можуть мати зворотній ефект. Оце, мабуть, ключове, щоб не витратити час депутатів, Верховної Ради і всього суспільства. Просто не транслювати таких ідей, а, навпаки, думати як піднімати становище української мови в Україні і в світі. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Наталіє Романівно. Ну, справді вже навіть народна творчість починає реагувати на деякі законопроекти, які подаються нашими колегами. Я зачитав би, але це буде трішки не парламентська традиція.

Отже, шановні колеги, є пропозиція підтримати рішення підкомітету і проголосувати за наступний проект рішення. Ставлю на голосування проект рішення комітету рекомендувати Верховній Раді України проект Закону (реєстр. № 9178) відхилити і направити цей висновок Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики, визначеного головним з опрацювання цього законопроекту. Хто за, прошу проголосувати.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хтось утримався? Проти? Немає. 7 – за. Дякую, колеги.
Рішення прийнято.

Переходимо до наступного питання порядку денного, пункт п'ятий. Про проект Закону про подолання туберкульозу в Україні (реєстр. № 9147).

Доповідачем мала би бути Булах Лада Валентинівна. Я її не бачу з нами на зв'язку. Співдоповідачем знову Олена Георгіївна Лис.

Будь ласка, пані Олено, вам слово.

ЛИС О.Г. Дякую, пане голово. Внесений на розгляд Верховної Ради України законопроект № 9147 є проектом нового цілісного закону, яким пропонується змінити концептуальний закладений в законодавстві підхід, перейшовши від політики протидії туберкульозу до його подолання. Профільний комітет підтримує законодавчі ініціативи, спрямовані на подолання туберкульозу, законопроект підтримується Міністерством охорони здоров'я України. Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловило низку зауважень до законопроекту, які можуть бути опрацьовані при підготовці законопроекту до другого читання.

За результатами розгляду законопроекту на підкомітеті пропоную винести рішення, яке було прийнято на засіданні підкомітету, підтримати даний законопроект в першому читанні, прийняти його за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Олено. Шановні колеги, чи є зауваження, пропозиції, запитання? Якщо ні, то хочу подякувати, до речі, підкомітету, який провів плідну роботу. Якщо в депутатів немає зауважень і бажання обговорювати законопроекти після засідання підкомітету, це говорить, що підкомітет дуже плідно попрацював. Дякую вам за роботу ще раз. Вибачте, що не зміг долучитись очно до роботи, але все одно дякуємо.

Отже, тоді ставлю на голосування проект рішення комітету рекомендувати Верховній Раді України проект закону (реєстр. № 9147) прийняти за результатами розгляду в першому читанні за основу та доопрацювати до другого читання з врахуванням зауважень Міністерства освіти і науки України і направити цей висновок Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування, визначеного головним з опрацювання цього законопроекту. Хто за, прошу проголосувати.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто утримався? Проти? Немає. 7 – за. Дякую, колеги.

Рішення прийнято.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Пункт шостий, про проект Закону (реєстр. № 9100).

Доповідачем мала би бути Наталія Ігорівна Приходько. Чи є вона з нами на зв'язку? Немає. Співдоповідачем є Олена Георгіївна Лис.

Олено Георгіївно, будь ласка.

ЛИС О.Г. Дякую. На засіданні підкомітету 02.05 було розглянуто даний законопроект та висновки, які до нього надійшли. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини та Міністерство економіки України підтримують законопроект.

Міністерство фінансів не підтримує даний законопроект.

Міністерство освіти та науки підтримує законопроект, водночас висловило певні пропозиції та зауваження.

Головне науково-експертне управління висловило низку зауважень та пропозицій, в тому числі техніко-юридичні доопрацювання.

Комітетом з питань гуманітарної та інформації політики підтримується мета законопроекту, яка направлена на врегулювання питання отримання дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування одноразової грошової допомоги в розмірі шести прожиткових мінімумів. Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики також висловив свої зауваження до даного законопроекту.

На засіданні підкомітету загальної середньої, інклюзивної освіти та освіти на тимчасово окупованих територіях було прийнято рішення прийняти його за основу та направити даний законопроект на доопрацювання з урахуванням зауважень, висловлених Міністерством освіти і науки та Головним науково-експертним управлінням. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Олено.

Колеги, чи є необхідність обговорення цього питання?

ППА Н.Р. Обговорили. Ми тільки не відгадали, чому він на гуманітарному комітеті, а не на соціальному.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, є загадки, на які краще, напевно, не шукати відповіді, бо вони нас можуть завести в глухий кут.

ППА Н.Р. Ну, там виглядає, що не будуть шукати шляхи його доопрацювати по 116-й, головного комітету висновок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, дивіться, нехай спробують, там будемо дивитися. Ми розглядаємо законопроекти в межах своєї компетенції у сфері освіти і науки, тому розглядаємо лише в тих частинах. Нехай головні комітети між собою ...

Знаєте, коли ми отримуємо, до речі, такі комітети і такі законопроекти, до яких ми не є прямо дотичні, але ми вважаємо, що, наприклад, інший комітет є головним, а не розписано на нас, то голова комітету має право звернутися до Голови Верховної Ради, і тоді змінюється і головний комітет, і додаткові комітети. Ми дуже часто знаходимо законопроекти, які на нас не розписані, а насправді вони зачіпають трішки нашу сферу. Я дякую секретаріату за те, що ми це ефективно робимо. Тому, повірте, раз на місяць чи два рази на місяць ми

знаходимо такі законопроекти і просто просимо Верховну Раду, Голову Верховної Ради розписати ще і на нас, бо ми хочемо дати до нього зауваження ті чи інші.

Отже, шановні колеги, знову відмічаю ефективну роботу підкомітету. А тому ставлю на голосування його пропозицію, проект рішення комітету: рекомендувати Верховній Раді проект Закону (реєстр. № 9100) повернути суб'єкту законодавчої ініціативи на доопрацювання з урахуванням позиції Міністерства освіти і науки і Головного науково-експертного управління. Направити цей висновок Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики, визначеного головним з опрацювання цього законопроекту. Хто – за, прошу проголосувати.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто утримався? Хто проти? Ніхто.

7 – за. Дякую колеги. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Пункт 7-й. Шановні колеги, я пропоную пункти 7 і 8 об'єднати в одну доповідь, тому що це два законопроекти, основний і альтернативний, перший (реєстр. № 9042), альтернативний до нього 9042-1.

Доповідачем з першого має бути Володимир Вікторович Мороз. Я не бачу його з нами на зв'язку. Немає. А з другого – Галина Миколаївна Третякова, автор законопроекту. Її теж з нами немає. Співдоповідачем по обох законопроектах є Роман Павлович Грищук. Тому, Романе Павловичу, будь ласка, вам слово.

ГРИЩУК Р.П. Якби сьогоднішнє засідання Верховної Ради тривало на 10 хвилин довше, то ці б два закони уже розглянулися в залі. Але ми якраз перед ними зупинилися. Тому я думаю, що рішення нашого комітету буде важливе для того, коли наступного разу їх будуть розглядати.

Дійсно, два закони покликані на те, щоб врегулювати надання статусу дитини війни та пільг дітям, які проживали в районах проведення бойових дій у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації або які проживали на лінії розмежування. Коротко про ці законопроекти. Перший пропонує внести зміни в діючий Закон про соціальний захист дітей війни, розширивши визначення

"дитина війни", а також чіткі пільги, зокрема щорічну грошову допомогу на оздоровлення дитини війни дошкільного, шкільного віку, компенсацію витрат, пов'язаних з отриманням психологічної допомоги для дитини війни дошкільного віку, а також державну цільову підтримку для здобуття професійної, професійно-технічної, фахової передвищої та вищої освіти в державних закладах освіти.

Низка зауважень до цього законопроекту від науково-експертного управління, від Міністерства фінансів, від бюджетного комітету. Так само і до альтернативного, але у альтернативного інший підхід. Там повністю новий законопроект, написаний Галиною Третяковою і командою. До нього також є зауваження, але ці зауваження можна виправити до другого читання.

Це вчора ми і на комітеті обговорили, і я не знаю, чи є зараз Шаров з нами, він учора доволі детально пояснював нам позицію Міністерства освіти з приводу того, що ми не можемо прийняти перший, основний, і з приводу того, що є зауваження до другого, але їх можна доопрацювати. Відповідно схоже рішення прийняв і основний Комітет з питань соціальної політики, який перший відхилив, а альтернативний прийняв за основу. У нас ми перший відправили на доопрацювання, а другий прийняли за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Романе Павловичу.

Колеги, чи є запитання по цих законопроектах?

У мене є, я теж ознайомився, хоч і не так глибоко, але прочитав обидва законопроекти. У мене є тільки одне питання по другому. Вочевидь, що я підтримую всередині себе рішення підкомітету, у мене є тільки одне питання. Ми зараз оцей законопроект Третякової, коли ми говоримо про соціальну підтримку, ми говоримо про підтримку в грошовій формі, наприклад, щодо здобуття освіти, чи цей законопроект говорить про якісь пільги? Оце для мене дуже важливо насправді.

ГРИЦУК Р.П. Ну, перший законопроект, він чітко говорив про державну цільову програму для здобуття професійної фахової передвищої та вищої освіти у державних закладах для дітей війни. Тобто тут абсолютно чітко, що це ми даємо місцями. Я знаю позицію Галини Третякової, ми з нею багато говорили про освіту і те, що дійсно має бути монетизація пільг, тому що є діти війни і будуть

діти постраждалих наших воїнів, будуть безпосередньо наші воїни, учасники бойових дій, також які потребуватимуть доступу до освіти. Тому я думаю, що тут і ми комітетом, і Комітетом з питань соціальної політики мали би прийняти чітке розуміння підходів до схожих законопроектів, які от ми з головою комітету обговорювали, що будуть з'являтися регулярно. Маємо випрацювати нашу позицію. Позицію Галини я знаю, у неї позиція, що це має бути монетизація пільг у тому числі на здобуття будь-якої освіти, формальної, неформальної, вищої, фахової передвищої, професійної.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Романе Павловичу.

Справді, я знаю теж позицію пані Галини. Я просто боюся, щоб ми правками не спотворили закон, як іноді може бути. Тому в мене є пропозиція, ми зараз приймемо рішення по цих законопроектах, але в разі, коли вони будуть голосуватися і пройдуть перше читання і будуть готуватися до другого, я хотів би попросити секретаріат, щоб ми відслідковували всі законопроекти, які будуть, а спроб буде справді, як Роман Павлович сказав, дуже багато дати ті чи інші пільги чи компенсації, чи ще щось, щоб ми відслідковували подібні законопроекти для того, щоб максимально попрацювати над тим, щоб не допустити, умовно, пільг при вступі, а забезпечити фінансову компенсацію. Це дуже важливо для збереження нашої системи і тих поступових реформ, які ми робимо.

Отже, шановні колеги, в зв'язку з цим ставлю на голосування два окремих рішення комітету, базуючись на рішенні підкомітету. Отже, по 7-му питанню ставлю на голосування проект рішення комітету: рекомендувати Верховній Раді України проект Закону (реєстр. № 9042) за результатами його розгляду в першому читанні відхилити і направити цей висновок Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, визначеного головним з опрацювання цього законопроекту. Хто за, прошу проголосувати.

Хто утримався? Проти? Немає. 7 – за. Дякую, колеги. Рішення прийнято.

І по 8-у питанню порядку денного. Ставлю на голосування проект рішення комітету: рекомендувати Верховній Раді України проект закону (реєстр. № 9042-1) за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу. Направити цей висновок Комітету Верховної Ради України з питань соціальної

політики та захисту прав ветеранів, визначеного головним з опрацювання цього законопроекту. Хто за, прошу проголосувати.

Хто утримався? Проти? Немає. 7 – за. Дякую, колеги. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного пункту порядку денного, пункт 9-й. Про проект Закону про внесення змін до статей 89, 90 Бюджетного кодексу України щодо розміщення регіонального замовлення на підготовку фахових молодших бакалаврів у закладах професійної (професійно-технічної) освіти (реєстр. № 9026).

Доповідачем і, очевидно, співдоповідачем є Ольга Володимирівна Коваль – і автор законопроекту, і народний депутат нашого комітету, і голова профільного підкомітету. Нагадаю тільки одне, колеги, ми майже всі тут співавтори, так що це наш комітетський законопроект.

КОВАЛЬ О.В. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Хоч наш комітет не є головним із розгляду даного законопроекту, ми є дуже дотичними зі всіх тих причин, які перерахував голова комітету.

Коротко. Суть даного законопроекту, я можу як автор навіть зазначити, що це є виправленням певної колізії, яка існує між нашим освітнім законодавством і з Бюджетним кодексом. Тобто освітнім законодавством для закладів професійної освіти, які мають ліцензію на підготовку здобувачів за освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра, така підготовка дозволена, але, на жаль, в Бюджетному кодексі чітко прописано, що підготовка фахових молодших бакалаврів здійснюється тільки у закладах фахової передвищої освіти. Тобто ми дозволяємо, але Бюджетний кодекс обмежує органи місцевої влади виділяти регіональне замовлення на підготовку таких фахівців.

Даний законопроект розроблений за проханням безпосередньо самих регіонів. Відбувалося засідання в нашому комітеті з розгляду питань, які стосуються закладів професійно-технічної освіти, комітетські слухання відбувалися. І це було основним проханням від регіонів – додати їм можливість розміщувати регіональне замовлення якраз на підготовку фахових молодших бакалаврів у закладах професійної освіти. Відповідно на це ми отримали і листи-прохання від регіонів. Ми маємо листи від Полтавської обласної військової адміністрації, Волинської військової обласної адміністрації, Львівської військової

обласної адміністрації, департаменту освіти Львівської обласної адміністрації. Всі вони просять підтримати цей законопроект і дати їм можливість виділяти кошти на підготовку даних фахівців. Також це прохають Рада федерації роботодавців України, Рада федерації роботодавців Дніпропетровщини, Кременчуцька міська організація роботодавців. Тобто це запит від регіонів і роботодавців. І я думаю, ми як Комітет з питань освіти і Верховна Рада повинні почути їх і дати їм цю можливість.

Також ми отримали висновки від Міністерства освіти, воно повідомляє, що підтримує дану ініціативу і не має пропозицій до тексту даного законопроекту. Ми маємо висновки Міністерства економіки і Міністерства юстиції, вони також повідомляють, що у них відсутні зауваження до даного законопроекту.

Також ми маємо висновок Міністерства фінансів, яке висловлює свою думку чомусь у висновку в основному, що стосується освітньої політики та компетенції Міністерства освіти, а не Міністерства фінансів. Ну, я не буду коментувати, але мені здається, вони, можливо, хотіли допомогти Міністерству освіти. Тому шкода, що немає представників міністерства, щоб вони ознайомилися із пропозиціями Міністерства фінансів, я дозволю собі невеличкий такий коментар, які в більшості випадків не відповідають реальній картині того, що є у нас зараз у системі освіти. Тобто Міністерство фінансів чомусь робить висновок, що підготовка фахових молодших бакалаврів у закладах професійної освіти випускає фахівців із низьким та неконкурентоспроможним рівнем освіти на ринок праці. Ну, доволі дивно виглядає, коли роботодавці просять таких фахівців, а Міністерство фінансів чомусь говорить, що у них низький конкурентний рівень. Ну, виглядає трішечки дивно. І ряд інших ось таких коментарів, що взагалі не стосуються компетенції Міністерства фінансів. Тобто Міністерство фінансів не підтримує даний законопроект. Всі інші стейкхолдери висловили свою підтримку. На підкомітеті ми розглянули даний законопроект і рекомендували комітету прийняти його за основу та в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам дуже. А от є Ольга Володимирівна? От я, наприклад, дуже хотів би пройтися по висновках Міністерства фінансів. Ви вдумайтесь насправді, що Міністерство фінансів висловлює свою думку про

питання, от тут я хочу звернути увагу Міністерства освіти і науки, пане Євгене, що Міністерство фінансів висловлює свою думку про питання, що стосується формування освітньої політики. І далі іде перелік зауважень до цього законопроекту не по суті фінансовій, а по суті освітньої політики, які, до речі, більшою мірою не відповідають дійсності, так, я би радив Міністерству фінансів або не займатися тим, що вчити інші центральні органи виконавчої влади, як їм формувати свою політику, або краще читати законодавство. Тому, шановні колеги, підкомітет, а всі співавтори, майже всі співавтори цього законопроекту, вочевидь розуміємо потребу і потребу регіонів у цьому питанні, це якраз один із тих кроків, які допоможуть нам зробити підготовку фахівців краще саме для відбудови нашої держави після нашої перемоги. Вочевидь тому ми і є авторами цього законопроекту. Я не знаю, наскільки вам, Ольго Володимирівно, потрібна допомога з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету.

КОВАЛЬ О.В. Потрібна, Сергію Віталійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що ми всі поговоримо з профільним комітетом, тим більше, що сьогодні ми їм підставили плече допомоги. Сподіваюсь, що це завжди взаємно між комітетами. Тому сподіваюсь, що ми зараз всі попрацюємо над тим, щоб Комітет з питань бюджету теж цей закон рекомендував прийняти за основу.

Якщо немає зауважень і пропозицій до проекту закону, то ставлю на голосування проект рішення комітету: рекомендувати Верховній Раді України проект Закону (реєстр. № 9026) за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу та в цілому і направити цей висновок з додатками, що містять висновки зацікавлених сторін, до Комітету Верховної Ради України з питань бюджету.

Хто за, прошу проголосувати. Бачу, 6 – за.

Хто утримався? Хто проти? Немає.

Дякую, колеги. 6 – за. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Пункт 10-й. Про проект Постанови Верховної Ради України "Про деякі питання реалізації у 2023 році Постанови Верховної Ради України "Про Премію Верховної Ради України

найкращим учасникам зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти".

Доповідачем є я, шановні колеги, тому проінформую. Як і минулого року, у зв'язку з продовженням дії воєнного стану на території нашої держави формат вступу і формат відповідно випуску з закладів загальної середньої освіти у нас буде проводитись не в тому форматі, в якому це передбачено законодавством. Тому вочевидь відповідно до діючої постанови ми не можемо провести конкурсний відбір найкращих учасників зовнішнього незалежного оцінювання хоча б через те, що зовнішнє незалежне оцінювання замінене на національне мультипредметне тестування. У зв'язку з цим неможливо забезпечити належним чином дію цієї постанови через особливості організації вступної кампанії 2023 року. Це, до речі, буде передбачати перерозподіл коштів з виплати грошової частини на суму приблизно 5 мільйонів гривень. Тобто ми ці кошти економимо зараз для держави, це ті кошти, які завжди потребують наші Збройні Сили. Тому сподіваюсь, що перерозподіл буде на їх користь.

Шановні колеги! Чи є необхідність обговорювати цю постанову? Якщо ні, то ставлю на голосування проект рішення, який вам всім розданий, там 5 досить об'ємних пунктів, щоб я їх всіх не проговорював. Якщо не заперечуєте, то ми зареєструємо цю постанову, відкриємо всім членам комітету для підписання, прошу оперативно підписати для того, щоб ми могли її внести на найближчий порядок денний Верховної Ради України. Отже, ставлю на голосування проект рішення, який за цим питанням вам всім розданий. Хто за, прошу проголосувати.

б – за. Хто утримався? Проти? Немає. Дякую, колеги. Рішення прийнято.

І останній пункт порядку денного, наш улюблений пункт, який називається "Різне". Чи є у нас сьогодні необхідність обговорення чогось в пункті "Різне"?

Якщо немає, шановні колеги, то я щиро дякую всім за те, що взяли участь в засіданні комітету. Дуже радий бачити представника Уповноваженого Верховної Ради України з питань прав людини. Бачу, запитань у вас не було, зауважень теж, що не може не радувати. Це говорить про якісну підготовку нашим секретаріатом і комітетом питань до порядку денного.

Отже, щиро всім вдячний. Дякую за роботу. Засідання комітету вважається закритим. Дякую, колеги. До побачення. Гарного спокійного дня.